

Силабус дисципліни (курсу)

Облік в банках

Ступінь вищої освіти: бакалавр

Освітньо-професійна програма: Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок

Галузь знань: 07 Управління та адміністрування

Спеціальність: 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок

Посилання на курс у системі дистанційного навчання: <https://posekmodule.km.ua/course/view.php?id=45>

Семестр: 5 Кількість кредитів: 3 Мова викладання: українська

Розклад занять: <https://kpdi.edu.ua/studentu/rozklad-zanyat>

Керівник курсу

П.І.П. Годнюк Ірина Валентинівна

науковий ступінь кандидат економічних наук
вчене звання доцент

Контактна інформація: kapelka287@gmail.com

телефон: 0974469255

Опис дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни	формування знань з теорії та практики ведення бухгалтерського (фінансового) обліку в комерційних банках.
Кількість кредитів	3
Загальна кількість годин	90
Кількість модулів	1
Форма навчання	денна
Статус навчальної дисципліни	нормативна
Перелік навчальних дисциплін, які мають бути вивчені раніше, перелік раніше здобутих результатів навчання	Фінансовий облік, Економічна теорія, Банківська справа, Фінанси.

Формування програмних компетентностей та результатів навчання

Індекс матриці ОП	Програмні компетентності та результати навчання
ЗК 01	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу
ЗК 02	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях
ЗК 04	Здатність спілкуватися іноземною мовою
ЗК 05	Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій
ЗК 07	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями
ЗК 08	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел
ЗК 09	Здатність бути критичним і самокритичним
ЗК 10	Здатність працювати у команді
ЗК 12	Здатність працювати автономно
СК 01	Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, оцінювати сучасні економічні явища.
СК02.	Розуміння особливостей функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.
СК 03	Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).
СК 04	Здатність застосовувати економіко-математичні методи та моделі для вирішення фінансових задач
СК 05	Здатність застосовувати знання законодавства у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку
СК 06	Здатність застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення для отримання та обробки даних у сфері фінансів, банківської справи та страхування.
СК 07	Здатність складати та аналізувати фінансову звітність
СК 08	Здатність виконувати контрольні функції у сфері фінансів, банківської справи та страхування.
СК 09	Здатність здійснювати ефективні комунікації
СК 10	Здатність визначати, обґрунтовувати та брати відповідальність за професійні рішення.
СК 11	Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку
ПР 05	Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).
ПР 09	Формувати і аналізувати фінансову звітність та правильно інтерпретувати отриману інформацію
ПР 10	Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем

Структура курсу

Години занять				Тема	Результати навчання
Лекції	Практичні	Семінарські	Сам. робота		
Змістовий модуль 1. Особливості побудови фінансового обліку в банках					
4	2	2	4	Тема 1. Загальні основи та принципи фінансового обліку в банках	Основи організації бухгалтерського обліку в банках; знати предмет та об'єкти банківського обліку; розуміти методологію обліку та її складові; вивчити організацію операційної діяльності в банках та нормативно-законодавче регулювання організації бухгалтерського обліку Принципи формування Плану рахунків бухгалтерського обліку банків, форми синтетичного та аналітичного облік; розуміти взаємозв'язок рахунків синтетичного та аналітичного обліку, банківську документацію
2	2	2	2	Тема 2. Облік власного капіталу	Сутність, види та порядок формування капіталу банку; знати систему синтетичних рахунків для обліку капіталу банку; розуміти облік операцій, пов'язаних з формуванням та змінами величини капіталу банку.
2	2	-	2	Тема 3. Облік готівкових коштів банку	Особливості організації роботи з готівкою у банках, документальне оформлення касових операцій та їх відображення в обліку.
2	2	2	2	Тема 4. Облік безготівкових розрахунків та режим функціонування поточних рахунків клієнтів	Особливості організації безготівкових розрахунків. Організація та облік кореспондентських відносин між банківськими установами, принципи безготівкових розрахунків клієнтів банку, знати їх відображення у обліку та документальне оформлення.
Змістовний модуль 2. Облік банківських операцій					
4	2	-	4	Тема 5. Облік депозитних операцій та інших зобов'язань	Порядок відкриття депозитних рахунків, основні принципи відображення в обліку депозитних операцій та їх документальне оформлення. Основні операції банківських установ на рахунках бухгалтерського обліку
4	2	2	4	Тема 6. Облік кредитних операцій	Кредитні операції банку, їх документальне оформлення та відображення у обліку. Основні операції банківських установ на

					рахунках бухгалтерського обліку
2	-	-	2	Тема 7. Облік операцій з цінними паперами та довгостроковими інвестиціями банку	Операції з цінними паперами та довгостроковими інвестиціями банку, їх документальне оформлення та відображення у обліку. Основні операції банківських установ на рахунках бухгалтерського обліку
2	-	-	2	Тема 8. Облік лізингових операцій	Лізингові операції банку, їх документальне оформлення та відображення у обліку. Основні операції банківських установ на рахунках бухгалтерського обліку
2	2	2	2	Тема 9. Облік операцій в іноземній валюті	Операції банку в іноземній валюті, їх документальне оформлення та відображення у обліку. Основні операції банківських установ на рахунках бухгалтерського обліку
2	2	-	2	Тема 10. Облік основних засобів і нематеріальних активів	Операції банку з основними засобами і нематеріальними активами, їх документальне оформлення та відображення у обліку. Основні операції банківських установ на рахунках бухгалтерського обліку
2	2	-	2	Тема 11. Облік доходів, витрат та фінансових результатів	Принципи відображення в бухгалтерському обліку доходів, витрат та фінансових результатів діяльності банку. Основні операції банківських установ на рахунках бухгалтерського обліку
2	2		2	Тема 12. Фінансова звітність комерційних банків	Склад та особливості формування фінансової, статистичної, управлінської та податкової звітності банку. Фінансова звітність на підставі операцій банківських установ
30	20	10	30	Всього	

Політика освітнього процесу

Нормативна база освітнього процесу доступна за посиланням

<https://kpdi.edu.ua/publicna-informatsiia/polozhennya-yaki-reglamentuyut-divalnist-instytutu>

Дотримання умов доброчесності	Дотримання положень Кодексу академічної доброчесності НРЗВО «Кам'янець-Подільський державний інститут».
Очікування	Організація освітнього процесу та відвідування занять відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу в НРЗВО «Кам'янець-Подільський державний інститут»» Оцінювання знань відповідно до «Положення про рейтингову систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів першого (бакалаврського) рівня Навчально-реабілітаційного закладу вищої освіти «Кам'янець-Подільський державний інститут»».
Відвідування занять	Відвідування лекційних, практичних та семінарських занять з дисципліни є обов'язковим для всіх студентів відповідно до розкладу.
Відпрацювання пропусків занять	Студент, який пропустив заняття, самостійно вивчає матеріал за наведеними у силабусі джерелами інформаційного забезпечення і ліквідує заборгованість під час консультацій. Відпрацювання пропусків занять відбуваються відповідно до

	«Положення про організацію освітнього процесу».
Допуск до екзамену	Відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу» всі студенти, котрі не мають пропусків занять (відпрацювали пропуски занять) допускаються до іспиту.
Підсумкова модульна оцінка	Результати модульного контролю оцінюються за 100-бальною шкалою та доводяться до відома студентів не пізніше трьох днів з часу його проведення із внесенням результатів у документи обліку успішності студентів. Студенти, які до початку сесії мають хоча б з одного модульного контролю (змістового модуля) менше 60 балів, не одержують підсумкову оцінку і не допускаються до екзамену рішенням навчального відділу як такі, що не виконали навчальної програми з дисципліни. Деталі, щодо підсумкового модульного контролю окреслені у «Положенні про організацію освітнього процесу»
Екзаменаційна оцінка	Результати екзамену оцінюються за 100-бальною шкалою і включаються в підсумкову (рейтингову) оцінку з дисципліни з відповідним ваговим коефіцієнтом, як це передбачено у схемі оцінювання (див. нижче у розділі «Розподіл балів, які отримують студенти»).
Підсумкова оцінка з дисципліни	Підсумкова оцінка з дисципліни розраховується як середня арифметична зважена з оцінок змістових модулів, включаючи екзаменаційну (див. нижче у розділі «Розподіл балів, які отримують студенти»).

Верифікація результатів навчання

Шкала оцінювання з навчальної дисципліни у балах за всі види навчальної діяльності (шкала Інституту), яка переводиться в оцінку за шкалою ECTS та у чотирибальну національну (державну) шкалу:

Сума балів за шкалою Інституту	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		Іспит	Залік
90-100	A (відмінно)	Відмінно	Зараховано
82-89	B (дуже добре)	Добре	
75-81	C (добре)		
65-74	D (задовільно)	Задовільно	Не зараховано
60-64	E (достатньо)		
35-59	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)	Незадовільно	
1-34	F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)		

Розподіл вагових коефіцієнтів за змістовими модулями оцінювання складових поточного та підсумкового контролю результатів навчальної діяльності студентів з вивчення дисципліни «Облік у банках»:

Іспит:

Змістовий модуль №1				Змістовий модуль №2 Рейтингова (підсумкова оцінка за змістовий модуль 2, враховуючи поточне опитування)								Іспит	Рейтингова (підсумкова) оцінка з навчальної дисципліни (100 балів) або Залік
20 %				40 %								40%	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12		

Критерії оцінювання складових поточного контролю навчальної діяльності студента

Компетенції (знання, уміння та навички), продемонстровані на навчальних заняттях (практичних, семінарських, лабораторних, враховуючи знання з тем, що виносяться на самостійне опрацювання) оцінюються за 100-бальною системою.

Оцінка в балах (за 100-бальною шкалою) за всі види навчальної діяльності	Критерії оцінювання
98-100	Студент має системні, дієві знання, виявляє неординарні творчі здібності у навчальній діяльності; використовує широкий арсенал засобів для обґрунтування та доведення своєї думки; розв'язує складні проблемні завдання; схильний до системно-наукового аналізу та прогнозу явищ; уміє ставити і розв'язувати проблеми, самостійно здобувати і використовувати інформацію; займається науково-дослідною роботою; логічно та творчо викладає матеріал в усній та письмовій формі; розвиває свої здібності й нахили; використовує різноманітні джерела інформації; моделює ситуації в нестандартних умовах.
94-97	Студент володіє узагальненими знаннями з навчальної дисципліни, аргументовано використовує їх у нестандартних ситуаціях; вміє знаходити джерела інформації та аналізувати їх, ставити і розв'язувати проблеми, застосовувати вивчений матеріал для власних аргументованих суджень у практичній діяльності (диспути, круглі столи тощо); спроможний за допомогою викладача підготувати виступ на студентську наукову конференцію; самостійно вивчити матеріал; визначити програму своєї пізнавальної діяльності; оцінювати різноманітні явища, процеси; займає активну життєву позицію.
90-93	Студент володіє глибокими і міцними знаннями та використовує їх у нестандартних ситуаціях; може визначити тенденції та суперечності різних процесів; робить аргументовані висновки; практично оцінює сучасні тенденції, факти, явища, процеси; самостійно визначає мету власної діяльності; розв'язує творчі завдання; може сприймати іншу позицію як альтернативну; знає суміжні дисципліни; використовує знання, аналізуючи різні явища, процеси.
86-89	Студент вільно володіє вивченим матеріалом, застосовує знання у дещо змінених ситуаціях, вміє аналізувати і систематизувати інформацію, робить аналітичні висновки, використовує загальновідомі докази у власній аргументації; чітко тлумачить поняття, категорії, нормативні документи; формулює закони; може самостійно опрацьовувати матеріал, виконує прості творчі завдання; має сформовані типові навички.
81-85	Знання студента досить повні, він вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях; вміє аналізувати, робити висновки; відповідь повна, логічна, обґрунтована, однак з окремими неточностями; вміє самостійно працювати, може підготувати реферат і обґрунтувати його положення.
75-80	Студент правильно і логічно відтворює навчальний матеріал, оперує базовими теоріями і фактами, встановлює причинно-наслідкові зв'язки між ними; вміє наводити приклади на підтвердження певних думок, застосовувати теоретичні знання у стандартних ситуаціях; за допомогою викладача може скласти план реферату, виконати його і правильно оформити; самостійно користуватися додатковими джерелами; правильно використовувати термінологію; скласти

Оцінка в балах (за 100-бальною шкалою) за всі види навчальної діяльності	Критерії оцінювання
	таблиці, схеми.
70-74	Студент розуміє основні положення навчального матеріалу, може поверхнево аналізувати події, ситуації, робить певні висновки; відповідь може бути правильною, проте недостатньо осмисленою; самостійно відтворює більшу частину матеріалу; вміє застосовувати знання під час розв'язування розрахункових завдань за алгоритмом, користуватися додатковими джерелами.
65-69	Студент розуміє сутність навчальної дисципліни, може дати визначення понять, категорій (однак з окремими помилками); вміє працювати з підручником, самостійно опрацьовувати частину навчального матеріалу; робить прості розрахунки за алгоритмом, але окремі висновки не логічні, не послідовні.
60-64	Студент володіє початковими знаннями, здатний провести за зразком розрахунки; орієнтується у поняттях, визначеннях; самостійне опрацювання навчального матеріалу викликає значні труднощі.
50-59	Студент намагається аналізувати на основі елементарних знань і навичок; виявляє окремі властивості; робить спроби виконання вправ, дій репродуктивного характеру; за допомогою викладача робить прості розрахунки за готовим алгоритмом.
35-49	Студент мало усвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності, робить спробу знайти способи дій, розповісти суть заданого, проте відповідає лише за допомогою викладача на рівні „так” чи „ні”; може самостійно знайти в підручнику відповідь.
1-34	Студент володіє навчальним матеріалом на рівні засвоєння окремих термінів, фактів без зв'язку між ними: відповідає на запитання, які потребують відповіді „так” чи „ні”.

Оцінювання модульних контрольних робіт здійснюється за 100-бальною системою.

Оцінювання захисту навчального матеріалу, що виноситься на самостійне вивчення для студентів здійснюється за 100-бальною системою.

Інформаційне забезпечення курсу:

Нормативно-правова база	<ol style="list-style-type: none"> 1. Закон України “Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні” від 16.07.1999 р. №996-XIV. URL: http://www.rada.gov.ua 2. Закон України “Про Національний банк України” від 20.05.1999 р. №679-XIV. URL: http://www.rada.gov.ua 3. Закон України “Про платіжні системи та переказ грошей в Україні” від 05.04.2001 р. №2346-111. URL: http://www.rada.gov.ua 4. Закон України “Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг” від 12.07.2001 р. №2664-111. URL: http://www.rada.gov.ua 5. Закон України «Про банки і банківську діяльність» від 7 грудня 2000 р. №2121-ГПГ. URL: http://www.rada.gov.ua 7. Інструкція з бухгалтерського обліку депозитних операцій установ банків України: Затв. Постановою Правління НБУ від 20 серпня 1999 р. №418. URL: http://www.bank.gov.ua 8. Інструкція з бухгалтерського обліку операцій банків з векселями: Затв. Постановою Правління НБУ від 8 червня 2000 р. №234. URL: http://www.bank.gov.ua
-------------------------	--

	<p>9. Інструкція з бухгалтерського обліку основних засобів та нематеріальних активів банків України: Затв. Постановою Правління НБУ від 11 грудня 2000 р. № 475 URL: http://www.bank.gov.ua</p> <p>10. Інструкція з бухгалтерського обліку ТМЦ банків України: Затв. Постановою Правління НБУ від 20 серпня 1999 р. №419. URL: http://www.bank.gov.ua</p> <p>11. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку комерційних банків України: Затв. Постановою Правління НБУ від 17 червня 2004 року № 280. URL: http://www.bank.gov.ua</p> <p>12. Інструкція про касові операції в банках України: Затв. Постановою Правління НБУ від 14.08.2003 р. №337. URL: http://www.bank.gov.ua</p> <p>13. Інструкція про організацію роботи з готівкового обігу установами банків України: Затв. Постановою Правління НБУ від 19 лютого 2001 р. №69. URL: http://www.bank.gov.ua</p> <p>14. Інструкція про порядок регулювання та аналіз діяльності банків: Затв. Постановою Правління НБУ від 28.08.2001 р. №368. URL: http://www.bank.gov.ua</p> <p>15. Інструкція про складання річного фінансового звіту в банках України: Затв. Постановою Правління НБУ від 03.12.2003 р. №518. URL: http://www.bank.gov.ua</p> <p>16. Методичні вказівки щодо застосування стандартів внутрішнього аудиту в банках України: Затв. Постановою Правління НБУ від 20.07.1999 р. № 358. URL: http://www.bank.gov.ua</p> <p>17. Положення про організацію бухгалтерського обліку та звітності в банківських установах України: Затв. Постановою Правління НБУ від 30 грудня 1998 р. №566. URL: http://www.bank.gov.ua</p> <p>18. Положення про організацію операційної діяльності в банках України: Затв. Постановою Правління НБУ від 18.06.2003 р. №254. URL: http://www.bank.gov.ua</p> <p>19. Положення про порядок здійснення банками України вкладних (депозитних) операцій з юридичними та фізичними особами: Затв. Постановою Правління НБУ від 03.12.2003 р. № 516. URL: http://www.bank.gov.ua</p> <p>20. Положення про порядок подання банками до НБУ аудиторських звітів (аудиторських висновків) за результатами щорічної перевірки фінансової звітності: Затв. Постановою Правління НБУ від 09.09.2003 р. № 389. URL: http://www.bank.gov.ua</p> <p>21. Положення про організацію внутрішнього аудиту в банках України: Затв. Постановою Правління НБУ від 20.03.1998 р. №114. URL: http://www.bank.gov.ua</p>
Основна література	<ol style="list-style-type: none"> 1. Васюренко О.В. Облік і аудит в банках. Київ. Вища школа, 2016. 579 с. 2. Кіндрацька Л.М. Фінансовий і управлінський облік в банках. Київ. КНЕУ, 2007. 704 с. 3. Кіндрацька Л.М. Бухгалтерський облік і прийняття рішень в банках. Київ. КНЕУ, 2008. 404 с. 4. Коршунов В.И. Учет и анализ в коммерческих банках. Харків: Основа, 2009. 176с. 5. Спьяк Г.І. Облік і аудит у банках. Київ. Атіка, 2014. 264 с. 6. Литвин Н. Б. Фінансовий облік у банках (у контексті МСФЗ) [Текст] : підруч./ Н. Б. Литвин. [2-ге вид., доп. і перероб.]. Київ. «Центр учбової

	літератури», 2017. 676 с. 7. С. Ф. Смерічевський, А. С. Фінансовий облік у банках : підруч. Кірізлеєва. Київ. Кондор-Видавництво, 2014. 408 с.
Додаткова література	1. Годнюк І. В., Гуменюк Л. І. Шевчук Н. С. Облік у банках Тернопіль : навч. посіб. ЗУНУ 2023. 272 с. 2. Грушко В.І. Банківський нагляд. Київ. ЦУЛ, 2014. 264 с. 3. Кіндрацька Л.М. Бухгалтерський облік в банках. Київ. КНЕУ, 2009. 404 с. 4. В.М. Остапович Основи банківського бухгалтерського обліку. Чернівці: Рута, 2008. 256 с. 5. Чмутова І.М. Облік і аудит у банках. Конспект лекцій. Харків. ХДЕУ, 2002. 120с. 6. Дерев'яно С.І. Облік в банках. Навчальний посібник для вивчення курсу «Облік в банках» для студентів за напрямом 6.030508 «Фінанси і кредит». Київ. Видавництво українського фітосоціологічного центру, 2013. 199 с. 7. Годнюк, І. А. Шубенко, А. О. Вольська. Фінансове шахрайство у комерційних банках Україн. Шляхи боротьби у сфері безготівкових розрахунків. Економічний простір. Збірник наукових праць. № 165, 2021, С.110-115 8. І. В. Годнюк, М. М. Тріпак, І. Л. Гуменюк. Людський капітал країни – основа інклюзивності розвитку Інклюзивна економіка № 1 (03) (2024): С. 18-26.
Інтернет-ресурси	1. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: http://zakon2.rada.gov.ua 2. Офіційний сайт Національного банку України. URL: www.bank.gov.ua 3. Облік і фінанси АПК. Бухгалтерський портал. URL: http://magazine.faaf.org.ua/ 4. Газета «Все про бухгалтерський облік». URL: http://vobu.kiev.ua 5. Газета «Урядовий кур'єр». URL: http://www.ukurier.gov.ua/ Електронна бібліотека URL: http://pidruchniki.com.ua/ Газета «Урядовий кур'єр» http://www.ukurier.gov.ua/ Електронна бібліотека http://pidruchniki.com.ua/

Гарант освітньої програми

Завідувач кафедри фінансів, обліку та оподаткування
імені С. Юрія

 Андрій ТИМКІВ
 Андрій ТИМКІВ